

**რედაქცია:** სოლოლაკზე, სერ-გიევის ქუჩაზე, ივ. ამირაგოვის სახლში, № 8.

**კანტორა რედაქციისა:** სერ-გიევის ქუჩაზე, ივ. ამირაგოვის სახლში, № 8.

**ხელის-მწერა** მიიღება კანტორაში. ბარეშე მცხოვრებთათვის: ВЪ Типографш. ВЪ редакцію газ. „Дროага“.

**გაზეთის ფასი:** მთელის წლისა—8 მან., ნახევარ წლისა—4 მან. ხა. 50 კაპ., ოთხის თვის—3 მან.

ყოველ დღე ორშაბათს გარდა

# დროება

სალქმ ნომერი ღირს შაშრატი

**განცხადება:** მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და სხვ. ენებზე.

**ფასი განცხადებებისა:** ცდომილებით ასოზე—1 კაპ., ასო-შთავრულით სტრიქონზე—8 კაპ., ჩვეულებრივის ციკლოთი—5 კაპ., პატარა—4 კაპ.

**რედაქციის უფლება** აქვს გაასწოროს და შეამოკლოს დასაბეჭდათ გამოცხადებული სტატიები. დაუბეჭდელი სტატია ავტორს არ დაუბრუნდება.

## ყოველ-დღიური გაზეთი

### „დროება“

**ხელის-მწერა:** მთელისში, რედაქციის კანტორაში (სერგიევის ქუჩაზე, ივ. ამირაგოვის სახლში, № 8).

მათაჲს გარეშე მცხოვრებთათვის აღრესი. ВЪ Типографш. ВЪ редакцію газеты „Дროага“.

**გაზეთის ფასი:** მთელის წლისა—8 მან., 1/2 წლის—4 მან. და 50 კაპ., ოთხის თვის—3 მან.

## ტელეგრაფები

### ბრძოლის ველიდან

**სტამბოლი, 15 თებერვალი.** მთავარი კვარტირა ღ. მ. ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძისა გადაიტანეს დღეს სან-სტეფანოში, სადაც მოვიდნენ რუსისა და მსმალის დანდობილი პირები შერიგების თაობაზე მოსალაპარაკებლად. რუსის პოლკოვნიკი ძანტაკუზენი გუშინ მოვიდა სან-სტეფანოში წესის დასადგენად თუ როგორ უნდა შევიდნენ სტამბოლში რუსის ჯარები. მსმალის ჯარები მაკრედიოში გადადიან (სტამბოლიდან 4 ვერსზე, მარმარილოს ზღვის ნაპირზე).

**ლონდონი, 13 თებერვალი.** ინგლისის დღევანდელი გაზეთები თითქმის დარწმუნებითა ამბობენ, რომ ომი იქნება, რადგან რუსეთი ისეთს პირობებს თხოვლობს, რომელზედაც ინგლისი ვერ დათანხმდება. სანინისტროს გაზეთები პირ-და-პირ თხოვლობენ, რომ ინგლისმა რუსეთს ომი გამოუცხადოს. **გაზ.** „Times“ ამბობს, რომ მშვიდობიანობის დამყარება რუსეთზე არის დამოკიდებული; თუ ის ზომიერ პირობებზე დათანხმდება, მაშინ შესაძლებელია მეროპაში ხელ-ახლად სისხლის ღვრა არ მოხდეს.

**ლონდონი, 13 თებერვალი.** ინგლისის ახლანდელი ელჩი საფრანგეთში ლორდი

ლეონსი დანიშნულია ბრიტანიის წარმომადგენელად მომავლს კონფერენციაზე.

**სტამბოლი, 14 თებერვალი.** „ჰავასის სააგენტო“ გვარწმუნებს, რომ მორიგების პირობა დღეს იქნება სან-სტეფანოში ხელ-მოწერილი. ღ. მ. ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძე სტამბოლში ეწვევა ხონთქარს.

## ომის აზრები

### ომისთვის მზადება

ამ უკანასკნელი ორა დღის განმავლობაში მოსულ ტელეგრაფების ნამდვილ ჰაზრს ვერ გავიგებს კაცი: სტამბოლიდან და პეტერბურგიდან იწერებიან, რომ სრული მშვიდობიანობა არის, ამ დღეებში რუსეთსა და მსმალეთს შუა მორიგებას უნდა მოველოდეთ; ლონდონიდან და ვენიდან კი მოგვდის ამბავი, რომ საქმე ისეთს მდგომარეობაში არის, რომ დღე-დღეზე ინგლისი და ავსტრია, უეჭველია, რუსეთს ომს გამოუცხადებდნო.

მეორეს მხრით ერთი ტელეგრაფმა გვაცნობებს, რომ მარტო ღ. მ. ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძე თავის ამალით აპირებს სტამბოლში შესვლას, და მეორე ტელეგრაფმა კი გვაცნობებს, რომ რუსის ჯარისათვის სტამბოლში ყაზარმებს ამზადებენ და მორიგების პირობას სტამბოლში უნდა მოაწერონ რუსისა და მსმალის წარმომადგენლებმა ხელი.

ამ ნაირად ედაწყვეტილ თქმა, რომ ომი იქნება ან არ იქნება, ვერ არ შეიძლება, სანამ საქვეყნოთ არ გამოაცხადებს რუსეთი თავის საბოლოო შერიგების პირობებს და სანამ ამ პირობის შესახებ ინგლისი და ავსტრია ან თავის თანხმობას არ გამოაცხადებენ და ან იმის დასაზღვევად ხრმალზე არ მოიკიდებენ ხელს...

„Independance Belge“-ში დაბეჭდილია ქვემო მოყვანილი დებეზა, რომელიც ამ გაზეთს 7 თებ. მიუღია ბერლინიდან:

„აქ ნამდვილად ამბობენ, რომ ბერმანიასა და ავსტრიას შუა უკანასკნელ

დროს მეგობრული დამოკიდებულება დამყარდა. ამბობენ, რომ, თუ რუსეთსა და ავსტრიას შუა განხეთქილება მოხდა, ბერმანია რუსეთისათვის ხელს არ გაანძრევს და გარეშე მყოფებლად დარჩება.

„ის რომ ქუჩაზედ ახლოს უნდა იყოს, იქილამაც სჩანს, რომ ამ უკანასკნელ დღეებში აღმოსავლეთის საქმეების შესახებ ავსტრია უფრო მტკიცედ და გაბედულად ლაპარაკობს თავის „ინტერესებზე“, ვინც დღემდინ ლაპარაკობდა.“

ზრანცუზულს გაზეთს „Le Temps“-ში დაბეჭდილია ვენიდან მიღებული კორრესპონდენცია, რომელშიაც შემდეგი სიტყვებია ნათქვამი:

„ინგლისის ფლოტმა გაიარა ღარდანელის წყალი და სტამბოლის მახლობლად დგას. პოლიტიკური საქმეების მცოდნე პირები დარწმუნებული არიან აქ, რომ ახლა რუსის ჯარებიც შევლენ სტამბოლში.“

„რა გამოვა აქედამ? ნამდვილის თქმა ძნელია; მაგრამ საფიქრებელი კია, რომ რუსებს და ინგლისელებს სტამბოლში ერთმანეთის დანახვა არ ეჭაშნიკებათ და ამათ შორის განხეთქილება, ბრძოლა ატყდება. მაშინ, როგორც ამბობენ, მსმალეთი განზე გადგება (ნეიტრალიტეტს გამოაცხადებს) და ამ თავის სტუმრებს შეიანებებს ერთმანეთს... რაღა თქმა უნდა, რომ იმ წამსვე ავსტრიაც ჩაერევა ამ ბრძოლაში; იმას ტრანსილვანიის ჯარები მშათა ჰყავს; ინგლისი კი შავს ზღვაზე იმოქმედებს თავის ფლოტით.“

პარიჟიდან მოსული დებეზა გვატყობინებს, რომ ამ დღეებში ინგლისის ტანტის მემკვიდრე შელსის პრინცი ბერმანიის აპირებს წასვლას იმ განზრახვით, რომ იმპერატორს მილჩელმს აცნობოს—თუ რა პირობებზე დათანხმება შეუძლიან ინგლისს და თუ იმ პირობებზე არ დაკმაყოფილდა რუსეთი, მაშინ ინგლისი იძულებული იქნება, რომ თავის ღირსებისა და სარგებლობის დასაცველად, იარაღს მოჰკიდოს ხელი.

გაზეთს „Polit. Corresp.“-ში იწერებიან ბელგრადადამ:

„აქაურს (სერბის) მართებლობას წინადადება მოუყვანა რუსეთი ავან, რაც შეიძლება მომეტეხული ჯარები მოაგროვოს საჩქაროთ და ყოველ შემთხვე-

ვისათვის დამხადებულ იყოს საომრად. ამის გამო დათხოვნილი აფიცრები, რეგულიარული ჯარები და მილიციები მოიწვიეს და ბელგრადში ყოველ გვარსა მასალებს ამზადებენ.

**შარიზების თაობაზე**

„Indépen. Belge“—ში იწერებინ ლონდონი 4 თებერვალს:

„ინგლისის ხალხმა აღტაცებით მიიღო ლკრბის გამოცხადება, რომ, თუ საჭიროება მოითხოვს, ინგლისი დაიჭერს თავის ჯარებით სტამბოლსა და ბალიზოლს. ინგლისის მმართველობა ყოველ ღონისძიებას იხმარს, რომ ღარდანელის წყალი არ შეაკვრევიოს რუსეთს. თუ რუსეთმა ბოსფორისა და ბალიზოლის დაჭერა განიზრახა, უიქველია, რომ ომს უნდა მოველოდეთ. ლამანის ხომალდები, დამხადებულ არიან და მოსუვათ თუ არა ბრძანება, იმ წამსვე ბალიზოლისაკენ გასწვივნ და 50,000 კაცს გამოიყვანებენ ნაპირზე.“

ლონდონის გაზეთი „Daily Telegraph“, რომელიც ახლანდელ სამინისტროს ყველაფერში თანაუბნობს და რუსეთთან ომის გამოცხადებას თხოულობს, ამბობს, რომ ინგლისის ჯარებმა ბალიზოლის ნახევარ-კუნძული უნდა დაიჭირონო, რადგან უამისოთ ბოსფორში მყოფი ინგლისის სამხედრო ფლოტი დამწყვედელი იქნებაო.

ამავე გაზეთის ჰაზრით, სანამ რუსის ჯარები სტამბოლს არ მოშორდება, მანამ კონგრესის შეკრება არ მოხერხდება.

ბაზეთს Daily News—ში 2 თებერვალს იწერებინ პარსიდან:

„რამდენჯერვე გაგზავნეს რუსებმა დანდობილი პირები იხმაილ-ფაშასთან არზრუჟის დასათმობად, თანახმად დროებით შერიგების პირობებისა; მაგრამ იხმაილ-ფაშა სულ იმას ამბობს, რომ სტამბოლიდან ჯერ არაფერი მოწერილობა არა მაქვსო. მაგრამ ნამდვილად ამბობენ, რომ ამ თვის შუა რიცხვებამდინ არზრუჟიდან გავლენ ოსმალის ჯარები და რუსები დაიჭერენ ამ ერთდროს სამხეთის სატახტო ქალაქსაო.“

**საქართველო**

**დღიური**

\* \* \* ბეჟათუბნიდამ სურამაშინ თოვლისაგან მკრული რკინის გზა წუხელი გაუკვალავთ იმდენათ, რომ დღეს მუთისის ფოჩტა მოვიდა. ახლაც მუშები აღკანანო და იმედი აქეთო, რომ ამ ორსამ დღეში სრულებით გაწმენდენ, რადგან თოვლი შეწყდაო.

\* \* \* 1: თებერვალს ჰასან-შალაში მომკვდარა სახადით მცირე აზიაში მომქმედი არმიის არტილერიის უფროსი ლენერალ-მაიორი მუხსკი.

\* \* \* ჩვენს გაზეთში იყო აწერილი ის გაცხადებული ჩხუბი, რომელიც მოხდა ამას წინათ ბაქოში იქაურ მუსულმანებსა და პოლიციას შუა. ბაქოს გაზეთი გვაცნობებს ახლა, რომ ამ ჩხუბის თაობაზე გამოძიება ამ დღეებში გათავდებოდა და ეს საქმე სამხედრო სასამართლომ უნდა განიხილოსო.

\* \* \* მკითხველს არ ექნება დავიწყებული იმ საცოდავი ახალგაზდა მ—ის ქალის გარემოება, რომელიც დედისაგან მოძულეებული და განდევნილი, ვიღაც მეფურნესთან მივიდა ლუკმა პურის სათხოვნელად და რომელიც ამ მეფურნისა და იმის ამხანაგებს მხეცობის მახვერპლად შეიქნა; ეხსომება აგრეთვე ისიც, რომ ეს ქალი ავით გახდა და ქალაქის სააეთმყოფოში დაწვიეს. „თულისის ბანცხადებანი“ გვაცნობებენ ახლა, რომ მ—ის ქალი სრულიად განთავისუფლდა ავთმყოფობის განაო და შეუძლია სააკათმყოფოდამ გამოვიდესო—მაგრამ საღ წავიდეს, ვისთან უნდა შეიფაროს თავიო?

\* \* \* ზოგიერთი ჩვენი მკითხველები გვატყობინებენ, რომ თქვენს გაზეთში გამოცხადებული მაზანდა ხშირად არ ეთანხმება იმ ფასებს, რომელსაც თულისის ბაზარში თხოულობენო.

საჭიროთ ვრაცხთ მოვასენოთ ამ პირთ, რომ ეს მაზანდა (ტაქციები) ჩვენთან მოაქეთ იმ სავაჭრო ბუტკებიდამ, რომელიც იარმუკაში, შუა-ბაზარში, პურის მედანზე და სხვ. არა გამართული და რომელშიაც გამოცხადებულია შალაქისაგან გამოცემული და დაწესებული ფასები. მაგრამ, საუბედუროთ, ამ ფასებს, ამ ტაქციას ჩვენი ვაჭრები სრულებით არაეითარ ყურადღებას არ აქცევენ, ხშირად თავის ნებით ფასებს უმატებენ ხორაგულს და სხვა საქონელს;—და აი აქედამ წარმოსდგება ის გასხვავება, რომელსაც შენიშნაეთ ჩვენს მაზანდასა და ბაზრის ფასებს შუა.

ორიოდე სიტყვაც თამბაქოს მაზანდაზედ: ის მაზანდა, ფუთი 8 მან., რომელიც დღევანდელს გაზეთში არის დანიშნული, ადგილობრივი, საშუალი თამბაქოს ფაია. ძარგი თამბაქო ადგილობრივი 15 მანეთ ზევით არ ფასობს ფუთი, მდარე თამბაქო 5-6 მანეთ, ქვევით არ იყიდება. ოსმალის თამბაქო კი, ფოთოლი, 20-30 მანეთად იყიდება. ფუთი; მაგრამ ახლა ოსმალადამ ჩვენში თითქმის სულ აღარ მოდის თამბაქო.

**„დროების“ კორექსიონდენცია**

გორი, 12 თებერვალს. აგერ ორი წელიწადია, რაც ბორში სამოქალაქო უბრავე დაწესდა, რომლის თავათაც არის დანიშნული უ. ქლიმირზოვი. რაც შეეხება ამის მოვალეობას მარჯვეთ მიჰყავს ქალაქის საქმე; ისეთ ნაირათ ბეჯითად უჭირამს ანგარიშები ქალაქის შემოსავალ-გასავალისა, როს გულით რომ მოინდომოს ვინმე, კაპეიკს ველარ ასწავ-

ნი-ნ. ამისი კეთილი შრომა დღეს ნამდვილათა სჩანს; ბორში კაცო მომსწრე არარის, რომ ამ ქალაქს, რცით შემანიტული ერთათ ჰქონდეს, რადგანაც გაცკრა-გავლევჯა იყო: ვინც დეპუტატი დადგებოდა იმ წლისავე შემოსავალს ის შესკამდა და ცარიელ კასას თავს დაანებებდნენ. ახლა თუ რამ შემოსავალი არის, ინახება გორის ხაზინაში; შეგვიძლიან ეთქვათ ცოტადენი ფული უქყავის ახლა ბორსა.

ეს ძალიან კეთილი, მაგრამ ესეც უნდა ვსთქვათ, რომ, რადგანაც შალაქის თავი გორელი არ არის და აქაური გარემოება არა იცის-რა და ესკი ცოტათი აკოტლებს ამის ნამდვილს შრომას ავისათვის, რომ ბევრნაირი გაჭირება აქვს ბორსა, ბევრნაირი უბედურებასაც მოვლის დაამისათვის კი ვერას ზრუნავს; ბეჯითი ანგარიშები ძალიან კარგი განლაგეს, მაგრამ მარტო ეს არა კმარა, თუ კეიტანციის დეთრებით ფული მოგროვდება და ჩვენ კი არას გამოგვადგება: არ გავიგონიათ: ჩვენი ურგები ქოთანო ქვანაო და შექამაილი ძალისაო! ესეც ხომ გავიგონიათ: მინდა მკვდარი ვინდა შინ არ მოსულიო!“

ჩვენ კი არ უნდა მოველოდეთ გამოზაფხულებას, ჩვენ კი არ უნდა მოველოდეთ, როგორც ამბობენ, ახალ გაჩენილს ჭირსა და სენსა? შორს გახლამს შალაქი, ჩვენ კი ვერ მოგვაგნებს? ჩვენ კი არ უნდა ვიზრუნოთ ჩვენის ჯანის სიმრთელისათვის, როგორც სხვა ქალაქები ზრუნამენ?

ბორის შამგეობამ უნდა მიაქციოს ამას კურადღება. ხაზინაში ფულების შენახვაც კარგია, მაგრამ ნაწუნათი, ოსინანათი, ბეგალანთი, და ხითარანათ ორლობებიდგან ორ არ შინსხედ დამპალი და აყროლენებული ნაგვის გატანა და ქალაქის გასუფთავება უფრო კარგია; დუქნების ერდოების გასუფთავებაზედ აღარას ვიტყვი,—ეს შუა ქალაქშია, სუნს არ უშეებს; და ყანბები რომ შუა ქალაქში საქონელს ხოცვენ და ამ სისხლის სუნით ხალხი იხრობა, ესეც ამაფერია.. ჩვენი შალაქის თავი მოშორებით დგას, იქნება არც კი იცოდეს.

საჭიროა და ძალიან საჭიროა, რომ ყანბებს აუკრძალონ ქალაქში საქონლის ხოცვა, გაუყეთონ ქალაქს გარეთ ერთი საკლავი ადგილი,—შენი ჭირიმე, არა აქვს ბორს ადგილები! ღიდი ფული არა უნდა-რა. ამ ჩლენებს ის ეჭარებათ თვის ოცი მალე მოვიდეს ჯამაგირები აილონო.

საკვირველია, ამ შალაქის შამგეობის ოთხივე ჩლენები აქაურები არიან, რატომ ესენი მაინც არას ფიქრობენ ქალაქის ჯანმთელობისადა განმშვენიერებისათვის! მაგრამ, როგორც მესმის, ამათშიაც უთანხმოება არის: ერთმა რომ სწორე სთქვას სამი ბრუნდეს იტყვის და, უეჭველია, სამის ხმა მეტია, და ამის სწორე ლაპარაკი დაკეტილ ყუთში დარჩება... შურადლების ღირსია აგრეთვე ბორის ძველის-ძველად დახურული ბაზარი, რომელიც ზოგი დაიქცა და ზოგიც დაქცე-

ვას აპირებს. რატომ არ მიიღებენ საშუალებას, რომ ხალხი არ დაიტანოს, არ ახსომთ ამათ, შარშან რომ ხე ჩამოვარდა ერთ გლეხს ფეხზე დაეცა და ორ დღეს უკან თქვენი ქირი წაიღო? არ ახსომთ, რომ ჩამოიქცა და ერთი ფეხით გაასწრო საპყრობლის ზედამხედველმა და სალდათებმა და არ დაიტანა! ესენი უნდა დაეტანა, მაშინ ფაცი-ფუსი შეუდგებოდათ.— ის გლეხი არც კი მოკვდნობიათ, ვინ იყო ხომ გავიგონათ— ლარობის გაჩენაში, ქართული ანდაზა არის, ღმერთი არ ურევიაო: რას გაუძნელდათ ამისი ჩამოშლა: ერთი დურგალი და ორი მუშა ჩამოშლის ერთს დღესა და ნოეს დროის დამპალს ფიცრებს პატრონები წაიღებენ, მერმე ამ შეშის სიძვირეში. მე კიდევ იმედი არა მქონდა, აქამდინ თუ ამ ბაზრის ჩამოშლას იზრუნამდნენ, მაგრამ ცხლა-კი იმედი მაქვს ჩვენი სურვილი შესრულდება; რადგანაც გუშინ ერთ არმინზე მეტი თოვლი მოვიდა. ბორში და დღესაც გაუწყვეტილ თოვლს და იმის მიზეზით მაინც ჩამოშლიან თუ არა და იქნება აღარც მოუხდეთ შეწუხება და თითონ ამ თოვლმა დაამძიმოს და ჩამოაგრიოს, მაგრამ ვის დაიტანს, ის ღმერთმა იცის...

ბორელი

# უცხო ქვეყნები

## ინგლისი

რადგანაც ასეთი გაცხარებული ლაპარაკია ინგლისში ომზედ, რუსეთთან მომავალს შეტაკებაზედ, ამის გამო პირველი ყურადღება ამჟამად ინგლისის სამხედრო ძალაზედ არის მიქცეული.

ბაზეთს „Times“-ში დაბეჭდილია ამის თაობაზე ძლიერ საინტერესო სტატიები პოლკოვნიკის შელსლეისა, რომელიც ამტკიცებს, რომ ინგლისს რამდენიმე კვირის განმავლობაში შეუძლია სრულიად დაამზადოს საომრად 128,000 კაცი და თავის უანგარიშო სამხედრო და საეჭრო ხომალდებით მიიყვანოს ეს ჯარი, საცა საჭირო იქნებაო.

ის ქვევითა ჯარი; ცხენოსანი ჯარის დამზადება და ბრძოლის ველზე გაგზავნა უფრო ძნელია და უფრო დიდ დროს მოითხოვს, ხსენებული სტატიების ავტორის ჰაზრით.

ამას გარდა ინგლისს შეუძლია გამოიყვანოს კიდევ 300,000 მილიცია; მაგრამ საქმე იმაშია, რომ ეს მილიცია, კანონის ძალით, ვალდებული არ არის თავის ქვეყნიდან სადმე წავიდეს საბრძოლველად; ის მხოლოდ მაშინ გამოვა ბრძოლის ველზე, როცა მტერი თვითონ ინგლისს მიადგება.

ინგლისს ჰყავს აგრეთვე 100,000 კაციამდინ ინდოეთში, მაგრამ ვერც ამ ჯარს დაანძრევს, რადგან ინდოეთის უჯაროთ მიტოვება არ შეუძლიან.

ამნაირად, შელსლეის ჰაზრით, ინგლისს შეუძლია ბრძოლის ველზე ჰვერიბერი 150,000 კაცი გამოიყვანოს კარ-

გათ გაწვრთნილი და დაიარაღებული. და ამ ჯარით ის ვერას დააკლებს რუსეთს; მაგრამ ამ მხრით იმას აესტრიის იმედი აქვს...

## ოსმალეთი

მოგესხნებათ, რომ მთავარი ევზირის თანამდებობა მოსპო ახლა ხონთქარ აბდულ-ჰამიდმა და იმის მაგიერად დააწესა, როგორც სხვა კონსტიტუციო სახელმწიფოებშია, პირველი მინისტრის თანამდებობა, რომელიც ახმედ-მეფის მინიჭა. შრანსტულუს ვახეთს „La France“-ში იწერებინან, რომ თვითონ ახმედ-მეფი და მთელი იმის ახლანდელი სამინისტრო ინგლისის თანამგრძობელნი და მომხრენი არიანო, და ამის გამო ინგლისელ ელჩს ლეიარდს დიდი გავლენა აქვს ამ ქამად ოსმალეთის სახელმწიფო საქმეებზედაო.

სულთანს აბდულ-ჰამიდს უჩუქებია მუხთარ-ფაშისთვის, რომელსაც ახლა სტამბოლის დაცვა აქვს მინდობილი, ოსმანის ხმალი, რომელიც სულთან მაჰმად მეორედამ დაწყებული ერთი ხონთქარისგან მეორე ხონთქარის ხელში გადადიოდა. ამ ხრმალზე თურმე ზედწარწერილია, რომ მხნე მუხთარ-ფაშას ვაჩუქე ეს მე ოსმალეთის კონსტიტუციის დამფუძნებელმაო.

## წარული რედაქტორთან

### შუალო რედაქტორო!

1876 წელს გაიხსნა მუთაისში უპრავეა და, როგორც მოგესხნებათ, პირველად იყო რჩევა ხმოვანებისა. სხვათა შორის იყრა კენჭი უფალმა ს. ლულაძემ და ორ გზის გააშავეს; მესამედ მოაგროვა რაც სოფლები იყვნენ და ბევრი ცდის შემდგომ იმოენა ხმოვანობა.

შემდეგ იყო რჩევა სეკრეტრისა; ჩვენ და საუბედუროთ, პარტიების ერთმანერთის ჯობრით, კარგი სასეკრეტრო კაცები გააშავეს და ხსენებული ლულაძე ამოირჩიეს, შემოვიდა თუ არა უპრავეში, გაიჩინა ერთი საკუჭნავო ოთახი. დილით ცხრა საათზე მივიდოდა, ათი კაცი უკან მისდევდა და იმ თვის ოთახში მთელი დღე აპელაციებს და პროშენიებს სწერდა და ყველა მწერლები იმის საწერს უნდებოდნენ... თუ რომელიმე დღე გამოეროდა, რომ ვერა ემოენა-რა, ვი იმ დღის მომსწრეს: სტოროქიდან მოკიდებული ჩლინამდი ყველას დაღრინამდა და ილანძლებოდა; იმისი ყვირილი ისრე გადიოდა გარეთ, რომ ბულვარში ხალხი დაგროვებოდა და სეირს უყურებდა. მრი წლის განმავლობაში იმას ისე არ გაუკეთებია-რა ჩვენს უპრავეში, როგორც თქვენ.

1877 წელს, ნოემბრის 30-ს, იყო მეორეთ რჩევა სეკრეტრისა; ჩვენი მყვირალა სეკრეტარი, რასაკვირველია, გააშავეს და მის ნაცვლად აარჩიეს უ. ძანდელაქი და იმის გასელის დღიდან ვიქმენით მოსვენებულნი.

ახლა ეს გარდაყენებული სეკრეტარი უ. ლულაძე უჩივის უპრავეს, რომ უკა-

ნონოთ იყო სეკრეტრის არჩევაო. მაგრამ ამას თვეი დევანდოდა, (დღეს უკვე გვაძლევს ეს კაცი მოხევენიან დაწყება თუ არა დუმის (რჩევას) სხდომა, უ. ლულაძე და იმის მომხრე ორი თუ სამი ხმოვანი ცალკე დაიდგმენ საქმებს და თუ რაიმე სჯა იქნება, უ. ლულაძე წამოვარდება ფეხზედ და ხელების ქნევით დაიყვირებს და ესენიც ზანს მისცემენ, რომ სხვისი ლაპარაკი არაგინ გაიგონოს; ხშირად ისეთს პირადს ლანძლევს შექმნიან, რომ სხვა ხმოვანნი თავს ანებებენ სხდომებს და მიდიან შინა და ზოგანი ყურებში თითებს იცომენ და შედიან სხვა ოთახებში, რომ თვეი მოარიდონ უკმაყოფილებას და შეუსაბამო ლაპარაკს...

ამას იმიტომ გწერთ, უ. რედაქტორო, რომ იქნება რამე საშუალება გვასწავლოთ, რომ ეს უ. ლულაძე მოვიცილოთ თავიდან და ამით ჩვენი ქალაქის საქმეები უფრო წესიერათ წავიყვანოთ \*).

ქოთი ხმოვანთაგანი

# წარევი

ამერიკაში და ინგლისში შკოლების ყმაწვილებისგან შეუდგენიათ პატარ-პატარა საზოგადოება, ანუ ამხანაგობა, რომლის დანიშნულება თურმე ის არის, რომ აღამიანისათვის გამოსადეგი შინაური და გარეული საქონელი და ფრინველები შეიბრალონ და არ მოკლან.

ახლა ამისთანა საზოგადოებები საფრანგეთშიაც შეუდგენიათ სოფლის და ქალაქის შკოლების მასწავლებლებს სახალხო მინისტრის წინადადებითა. სულ 500 საზოგადოება არის ამისთანა საფრანგეთის სხვა-და-სხვა ალაგებშიო. ამათი წესდების უმთავრესი მუხლი, სხვათა შორის, შემდეგია; ტყუილი არა სთქვან; ცუდი სიტყვები არ იხმარონ ლაპარაკში (არ შეაინონ არავის); ყოველ გვარი სუსტი სულდგმული და ცხოველი დაიცვან წვალებისა და გაჭირებისაგან, რითაც კი შეიძლებენ და სხე.

\* \*

ბაზეთს „ბოლოსში“ დაბეჭდილია შემდეგი ნაამბობი ოსმან-ფაშისა, რომელთანაც ხსენებული ვახეთის კორრესპონდენტს ჰქონია ლაპარაკი ხარკავში:

„რუსულ ვახეთებში სწერენ თურმე, რომ ჩვენ, ოსმალები, ვაწამებდით ქრისტიანებს, ცოცხლებს ვარხადით და სხვა ბარბაროსობას ჩავდიოდით ამ ომის დროს. მე შემიძლიან დაგარწმუნოთ თქვენ, რომ არც პლენოში და არც სხვა ადგილებში ამისთანა ჩვენს ჯარს არა მოუქმედნია-რა. ბაშბუზუყებმა და ჩერქეზებმა, მართალია, რამდენჯერმე ჩაიდინეს ამ გვარი მხეცობა და ამისთვის რამდენიმე ომათგანი დაეხრითეთ. მაგრამ ამისთანა საქმე, როგორც ნამდვილად ვიცი, თქვენმა ყაზახებმაც არა-ერთხელ ჩაიდინეს; ამის მოწმებიც არიან და დაბეჭდილება აღვილია.“

\*) სხდომებზე წესიერების დაცვა თავსჯდომარის მოვალეობა არის.

თფილისის სამკურნალო

(4-ს აპრილის სახსოვრად)

მრევენი მადანზე, წინამძღვროვის სახლებში ავთმყოფებს მიიღებენ უოველ დღე, კვირას გარდა, დღოს 8 საათიდან დღოსვე 10 საათამდე.

მ რ შ ა ბ ა თ ს; ექიმი მინევენი—ხირურგიულ ავთმყოფობისათვის, ბარალევი და ლისიცივი—შინაგანი ავთმყოფობისათვის.

ს ა მ შ ა ბ ა თ ს: მერმიშვი და მაკაროვი—შინაგანი ავთმყოფობისათვის, მამამშვი—თვალის ექიმი.

მ თ შ ა ბ ა თ ს: ლისიცივი—შინაგანი ავთმყოფობისათვის, მერმიშვი—ვენერიული ავთმყოფობისათვის.

ს ხ თ შ ა ბ ა თ ს: მერმიშვი—შინაგანი ავთმყოფობისათვის.

პ ა რ ა ს კ ე ვ ს: ლისიცივი და ასატუროვი—შინაგანი ავთმყოფობისათვის და ხირურგიულისათვის.

შ ა ბ ა თ ს: მერმიშვი და მაკაროვი—შინაგანი ავთმყოფობისათვის, მამამშვი—თვალის ავთმყოფობის.

ახალი ტაქსა ბიჩის იზოოსკიპებისა

ქალაქის რჩევამ მიიღო მხედველობაში ქერის და თივის სიძვირე დაამის გამო ამ პირველ ქრისტეშობისთვიდამ დანიშნა შემდეგი დროებითი ტაქსა.

Table with 3 columns: Item, 40 kopecks, 25 kopecks. Includes items like 'ერთი გზა', 'საათი', 'ქალაქიდან—ნავთლულს', etc.

შ ე ნ ი შ ნ ე ა ბ). მ რ თუთამდინ ბოგაქისათვის იზოოსკის არ შეუძლია, რომ რამე გამოართვას ვისმე.

შ ე ნ ი შ ნ ე ა ბ). ნაშუალანევის ტაქსა იგივე დარჩება, რაც ახლა არის ე. ი. ფაიტონის—ერთი გზა—60 კაპ., საათის 1 მან. და 20 კაპ., დროჯის—40 კაპ. და საათის—80 კაპ.

განცხადებანი

აბრაშუმის ჰიის თხლი (კვერცი) იტალიის მოდგმისა, სალი ისეიდება კავკასიის სამკურნალო საზოგადოების სადგომში (ალექსანდროვის ბაღში, უფ. მირსკის პირ-და-პირ).

უასი თითო მისხლისა მძვსი შაური ერთს კაცს 10—15 მისხალზე მეტი არ მიეყიდება.

(2-2)

ისეიდება

სალაუზი.

ანუ ლექსთა კრება.

გამოცემული ზ. შიქინაძესი.

უასი ორი შაური.

თფილისში მ. ხელაძის. სტამბაში, და ქუთაისში, ი. მესხი.

კავკასიაში ჰრისტიანობის აღმადგინებელი საზოგადოებისაგან

რადგან ხშირად მოგედის სხვა და სხვა პირებისაგან თხოვნა; რომ გვსურს ქარაიზის მამული ეიყიდოთო, ამის გამო საჭიროდ ვრაცხთ საქვეყნოთ გამოცხადოთ რომ 16,000 დესიატინიდან ამ მამულის I განყოფილებაში კიდე დარჩენილია გაუყიდავი ქვე-მოხსენებული უქასტეები, რომელნიც მომეტებული ნაწილი სარწყავი მამულებია.

გაუიღვის პირობა და უასი უქასტეებისა ისევე ძველი რჩება.

მისაც ამ მამულების შეძენა შესაძლებელია და დაწერილებითი პირობების შეტყობა, შეუძლიან მიმართოს ხსენებული საზოგადოების კანცელარიაში, ბანოვის ქუჩაზე, სახლი №7, ანუ შარაიზის გამგებელთან ივანე სტეფანეს ძეს ხატისოვთან—თფილისში, ლაბარატორიის ქუჩაზე, №15.

ბასასჟიდი უქასტეები:

Table with 3 columns: Item, Price, Item. Includes items like 'არხი უქასტეა დესიატინა', '3 — — — № 5 — — — 44', etc.

სულ — — — 4,784 დესიატინა.

გამოვიდა და ისეიდება

„ცოლი ვიტირო, თუ უფლი?“

ქომედია ალფ. თუთაევისა ისეიდება: ქალაქში—ყველა წიგნის მალაზიებში და ალექს. ჯიმშეროვთან, თელავს—იოსებ ქუხმაწაშვილთან, ქარელს—დავით შეროხაშვილთან, ხაშურისა და ბეჟაბუბნის ბუფეტში, სურამს—ზაქარია არუწოვთან, ქუთაისს—იაკობ მჰანეზოვთან და სე. სერვაძესთან შოთ შო—მოსინბარ ბაბალოვთან, ცხინვალს—თ. იე. თაქაქოვთან, საქაშეთს—თ. ნიკ. დიასამიძესთან, მეჯვრის ხევეს—მასწ. მოსე ნათაძესთან, ბორჯომი—სტ. ზომოვეთან და თვითონ ავტორთან.

Large table with multiple columns: რკ. გზა, დღოა, საღამ., II კ., III კ., ტელეგრაფი, მ. კაპ, ბიჩა, მან. კაპ, მაზანდა, კაპ, კაპ. Includes sub-sections for 'ტელეგრაფი' and 'ბიჩა'.